UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summmula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

An magister debeat accip[er]e co[m]modu[m] delectionib[us]

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Visual Library

terminū gratis. illo aūt termino elapſo nolūt vlteriorē dilatōem facere ni-
ſi habuerint aliq̄d ex ea. Alij ſunt q̄ vendūt carius ad tp̄s expectādo q̄ꝫ ꝑ
ꝓmpta pecunia. v̄bi grā. vt ſi darē equū ꝓ octo marcis ꝑ annū exoluēdū
quē tū ꝓ ꝓmpta pecunia darem ꝓ q̄ttuor marcis vſurarius ſum
☞ Scd̄o nota ꝑ modū dubitatōis. vtrū vſura ſit poſſibilis Et videt̄ q̄
ſic autoritate Hieronymi q̄ dt̄. ab iſtis vſurā exige q̄b⁊ nocere deſideras
Ex iſta eñi autoritate habet̄ q̄ ab iſto accipiēda eſt vſura cui q̄s nocere de-
ſiderat. ⁊ ſic iudei a nobis exigūt vſurā. q̄ꝛ nobis nocere deſiderāt. Qd̄ ſic
declarat̄. quicūq̄ꝫ alicui nocere p̄t ille exigit vſurā. ſꝫ iudeus chriſtiano no-
cere deſiderat. ḡ iudeus a xp̄iano exigit vſurā. Maior eſt nota autoritate
Hieronymi. ſed minor ꝓbat̄. q̄ꝛ iudei ſunt ita indurati cordis. q̄ ſi chri-
ſtianis nocumenta inferre poſſent ipſi nō dimitterēt. ¶ Sed in oppoſitū
eſt lr̄a in multis locis. Rn̄det̄ q̄ vſura nō eſt poſſibilis. Sed ad autorita-
tē ſancti Hieronymi dr̄ q̄ dꝫ ſic intelligi. quib⁊ nocere deſideras. ſed nulli
deſideras nocere. igit̄ a nullo debes vſuram exigere. ¶ Alij aūt ſic rn̄dent
q̄ nullus dꝫ recipere vſurā. nec iudeus a iudeo. nec a chriſtiano, nec a pa-
gano. ⁊ ſic ecōuerſo nō dꝫ fieri. ⁊ ḡ quicūq̄ꝫ accipit vſurā ad reſtitutōeꝫ ob-
ligat̄. ¶ Tūc ad autoritatē dr̄. ſi bene inſpicit̄ tūc autoritas eſt bona. q̄ꝛ dt̄
ab iſtis vſurā exige q̄b⁊ nocere deſideras. ſed q̄ꝛ nulli debes deſiderare no-
cere. ergo a nullo debes vſurā exigere
☞ Ultimo notād̄. ꝑ modū dubij. vtꝝ lectores ⁊ mgr̄i in ſcholis debeāt
accipe ꝯmodū de lectōib⁊ ⁊ exercitijs. Et videt̄ q̄ nō. q̄ꝛ nullus dꝫ vende-
re rem ſpūalē. ſed ſcia eſt res ſpūalis. ḡ ſciam nō dꝫ vēdere. Maior ptꝫ ꝑ
definitōem ſymonie. Sꝫ minor ꝓbat̄. q̄ꝛ ſcia nō eſt res corꝑalis. q̄ꝛ nec vi-
deri nec palpari p̄t. ḡ eſt res ſpūalis. Sꝫ in oppoſitū eſt cōis ſchola. Pro
illo ſciendū. ſpūalia ſunt duplicia. quedā ſunt in relatōe ad ſpm̄ſcm̄. ſicut
ſunt ſeptē ſacramēta. ⁊ q̄cūq̄ꝫ talia vendūt ꝯmittūt ſymoniā. vt baptiſm⁹
eſt q̄ddā ſpūale. q̄ꝛ in eo ꝯfert̄ ſpūſſcūs. ⁊ q̄cūq̄ꝫ vendit baptiſmū ꝓ p̄cio.
talis ſymoniā ꝯmittit. nec ꝯſuetudo aliq̄ eū excuſat. nā talis nō meret̄ di-
ci ꝯſuetudo. ſꝫ magis corruptela. Alia ſunt ſpūalia q̄ ſunt in relatōne ad
ſpm̄ corꝑis ⁊ aīe. ſicut ſcia q̄ eſt in aīa. ⁊ ſi iſta vendūt̄ ſymonia nō ꝯmittit̄
Pro q̊ ſciēdū. rectores ſcholariū ſt̄ duplices. q̄dā ſt̄ p̄bendati. q̄dam nō
Qui nō ſt̄ p̄bēdati illi p̄nt exigere ſufficiēs p̄miū ꝓ eoꝝ laborib⁊. Si aūt
ſt̄ p̄bendati h̄ eſt dupl'r. vel ſufficienter ſunt p̄bendati. vel nō. Si min⁹ ſuf-
ficiēter, tūc illi p̄nt aliq̄d ſumere ꝓ laborib⁊ Si aūt ſunt ſufficiēter p̄benda-
ti. tūc a ſuis nō debent recipe quicq̄ꝫ Sꝫ bene p̄nt recipe ab alijs. ſ. a diuiti-
bus. ⁊ illud debent dare miniſtris in eccl'ia in qua ipi p̄bendati ſunt

ſ. pecuniaꝝ. i. ꝯcedo. i. ſub tali
Si mercatori tibi ſummam preſto ſub illa
.i. ꝯditōe
Forma. q̄ ſoluas expenſas atq̄ꝫ labores
.i. ſub eq̄li forma .i. ꝑtē capio. ſ. in tali ꝯditōe
Sorte pari quicq̄ꝫ dederit ſors participo. tunc
.i. ꝯmittit̄ .i. ponere. i. ꝑuerſe fortune
Non eſt vſura niſi vertere ſortis inique

.i. pericula .i. ſummā tibi ꝯceſſam
In te damna velim. capitale meum repetendo
.i. ꝑditio .i. lucrū s^c inter nos
Perdere lucrari ſub eadem lege iacebunt
.i. ꝯueniēter ꝯcedis
Omne pecus licite mihi das hac conditione
.i. vtilitates s^c pecoꝛis .i. ꝑcipet
Ꝙ fructus eius communis diuidat vſus
.i. mala fortuna s^c tale pecus
Si mala ſoꝛs venerit et perdam. perdimus ambo
.i. fructus .i. q̄ ꝓ̄deratio
Uſum ſi redimam qui penſio dicitur eſſe
s^c pecuniaꝝ .i. annuatim
Et certam ſummam tibi ſoluam quolibet anno
.i. ꝯfirmo s^c ipſoꝝ
Approbo cum ſumma pecoꝛum numero moderetur
s^c ꝯtractui .i. ꝯſumptus
Huic includantur expenſe ſiue laboꝛes
s^c mihi ꝯceſſum tibi s^c pecuniaꝝ.
Si moꝛitur pecus hoc ex quo teneoꝛ dare ſummam
.i. vſus .i. recipiā .i. cutē ⁊ lanam
Nec fructus capiam. tibi nil niſi vellera reddam
.i. tale viciū pecus
Uſuram facis hoc ſi vis reddi tibi viuum
.i. ſpoliat⁹ .i. occaſio
Si p̄dedatus ego fuero ꝙ culpa refundi
s^c ipm dño .i. ſm exigentiā iuris
In me non poſſit. a te ſum iure ſolutus

¶ Hic autoꝛ ponit alia documēta de vſura Et p̄t lr̄a diuidi in duas ꝑ/
tes ſm ꝙ ponit duos caſus. ⁊ d̄t. ſi aliq̄s dat mercatoꝛi aliquā pecuniā et
ſaluo laboꝛe ⁊ ſaluis expēſis eq̄liter pecuniā recipit cū mercatoꝛe. h̄ nō eſt
vſura. niſi iſte dans pecuniā velit damnū ſoꝛtis vertere in mercatoꝛē. ſꝫ dā
nū ⁊ lucrū debēt vtriſq; eē cōia vt vſura nō ꝯmittat̄. Subdit. licitū ē cuili/
bet pecus ⁊ q̄dcunq; ꝯducere ſub hac ꝯditōe. ſcꝫ ꝙ iſti duo dans ⁊ recipi
ens hmōi pecoꝛis fructū equaliter tollāt. ⁊ ſi in hoc caſu ꝑ ſpoliū auferatur
pecus illud. tūc q̄libet ps illius fructus auferet̄. Etiā ſi ꝯtingit. ꝙ aliquis
emat fructū alicui⁹ pecoꝛis ſub aliqua certa pecunia ꝑ annū. hoc p̄t fieri ſi/
ne vſura dūmō pecunia moderet̄ ſm pecoꝛis expēſas ⁊ laboꝛes. Et ſi mo
riat̄ pec⁹ illud in hoc caſu anq̄ recipiēs habeat fructū. tūc ipe nō tenet̄ dño
ſuo reddere aliud q̄ vellera. ⁊ ſi dñs repetierit viuū pec⁹ ipe erit vſurari⁹
Etiā ſi ꝑ ꝑdam ſeu ſpoliū auferatur pecus ⁊ recipiens nō ſit in culpa. tūc
ipe nō tenetur aliquid reſtituere dño. ſed libere eſt ſolutus

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN